

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zapadno od ... 10 helera	U Beogradu i u krajevima zapadno od ... 2.50
od 1. kr. leta po cijeni od ... 12 helera	U Beogradu sa dostavom u kuću ... 3.00
U manjim ...	U manjim ... 3.00
	U inostranstvu ... 4.50

Jedinište: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin vanao broj 21. Telefon br. 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 245.

RATNI IZVJESTAJI

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera

Kb. Beč, 2. aprila.
Nema ništa da se javi.
Načelnik glavnog stožera.

Izveštaj njemačkog vojnog vodjstva

Kb. Berlin, 2. aprila.
Zapadno bojište:

Na bojnem frontu ostao je položaj nepromijenjen. Uz teške gubitke slo- milii su se protivnapadali, koje je pre- duzeo neprijatelj kod Hebuterne i, sa naročitom žilavošću, protiv položaja, koje smo mi zauzeli između potoka Luce i Avre. Manje pješadijske borbe između Avre i Oise. Francuzi su nastavili bombardovanje Laona. Mnogobrojno stanovništvo palo je žrtvom u tom bombardovanju. Izvid- ničkim borbama na istočnoj obali Maase kod Haudlanonta i ju- goistočno od Thanna zadobili smo zarobljenika.

Juče su srušene 22 neprijateljske letilice i 5 osmatračkih balona. Poru- čnik Krohl izvojevao je svoju 23. pobjedu u vazduhu. Pri jakoj potpori osvjeltjenja iz daleka sa obale do južno od Somme izvršilo je letачko odjeljenje 3. pod vodstvom natporučnika Fri- cke a vanredna djela.

Sa ostalih bojišta ničeg novog. I Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Njemački večernji izvještaj

Berlin, 2. aprila.
Wolffov ured javlja: Sa bo- jišta u Francuskoj nema ničeg novog.

Solunska pustolovina

Da je položaj solunske armije svaki dan sve lošiji i beznadniji, vidi se od nekog vremena iz organa sporazumnih sila, koje to prilično neskriveno iznose. Ovo uvjerenje još jače će valjda izbiliti pod utiskom sjajne njemačke pobjedne ofenzive na zapadu. Ta već cijela solunska pustolovina dovela je najposlije dotle, da se armija od okruglo 300.000 ljudi — lijep broj uprkos orijaških cifara boračke snage — nalazi u jednoj vrsti ropstva, a da je neprijatelj — ne moraju izdržavati. Jedan austro-ugarski ili njemački vojskovođa označio je solunsku armiju kao najjeftiniji zarobljenički logor četvornog saveza.

Dok su Rusija i Rumunjska stajale u borbi sa središnjim vlastima, činila je solunska armija svakojake izvjesnu opasnost za njihove položaje s leđa. Ratni savjet sporazumnih sila računao je očigledno s time, da bi, pri pobjed- ničkom prodiranju rusko-rumunjskih snaga, solunska armija provalila kroz Srbiju, i saveznicima pružila ruku u

Rovovi u Parisu. — Njemački vazdušni napadi na francuske gradove. — Strani se poslanici spremaju da ostave Paris.

magjarskoj ravnici. Medjutim ratna sreća odlučila je drukčije i središnje vlasti su medjutim stvari na istoku glatko izravnale. Da bi čete generala Guillaumeta mogle makar samo i provaliti u Srbiju, — čak i da su pojačane cijelom grčkom vojskom — ta je nada pala ispod tačke ledišta. I tako ima sudbina solunske armije sličnosti sa strašom iz dobrih starih vremena, koja redovno stoji na istom mjestu, i ako ovo još od mnogo godina nema nikakve svrhe. Ono, doduše, ovo upo- redjenje ne pristaje baš sasvim, jer bi sporazumne sile veoma rado povukle Guillaumotovu armiju — pa makar palo nekoliko transporta kao žrtva podmornicama — samo kad bi se bar- nem donekle mogle časno izvući iz te afere. Ali tu baš i leži zec i upravo žalosni finale solunske pustolovine do- kazuje najrazgovjetnije, kako je nespo- sobna za život i akciju jedna koalici- ja, koja se obrazovala u znaku izra- zitog razbojničkog ratovanja.

Kad je ratni savjet sporazumnih sila uvidio, da je solunska armija su- višna, onda se je već i pojavila pomi- sao i u Londonu i u Parisu, da se likvi- duje cijelo preduzeće. Clémenceau se od uvijek protiv ovoga borio, i jedno od prvih djela njegove vlade bilo je u tome, da se njegov intimni prijatelj Sarrail opozove sa jednog mjesta, na kome neće moći brati lovorike. Ali odmah su se javili plašljivi glasovi: došli su iz Rima i Atene. Ako solun- ska armija ode, kako će onda Italijan zadržati svoj plijen u Albaniji? Austro- ugarsko vojni vodstvo moglo bi onda istjerati Talijane iz Albanije, a da ne mora pojačavati svoje čete na Vo- juši. A šta je tek počeo gospodin Venizelos? On je imao solunsku armiju povećati grčkom vojnom silom u toliko mjeri, da bi se na mačedonskom frontu u podesnom trenutku moglo prijeći u ofenzivu, kad je prošlog ljeta Brusilov pošao naprijed za vrijeme brzo prohujale diktature Kerjenskoga. Ali i ova se nada brzo rasplinula kao mjehur od sapuna. Prije svega Venize- los nije mogao zbog otpora svojih He- lena da se bori za sporazumne sile, niti da digna ma i najmanji dio grčkih boračkih snaga. Osim toga se Brusilovljeva ofenziva brzo pretvorila u defenzivu. Središnje vlasti pošle su odlučno naprijed i onda je došlo do rus- kog sloma. Tako je došlo do tragi- komičnog preokreta za sporazumne sile: Venizelos je imao da vadi keste- nje iz vatre za Sarraila, a sada mora od svojih visokih zaštitnika moljati na koljenima, da ga ne ostave na čjedlu.

Pa ipak ni jedan od grčkih bogo- va ne će ga moći sačuvati od ove sudbine. Jer kao što se doznaje iz do- bro obaviještenih izvora, nose se sada ozbiljno u Parisu i Londonu mišlju,

da se povuče solunska armija. Ova odluka mogla se učvrstiti uslijed toga, što je talijanski front oslabio zbog odu- zimanja engleskih i francuskih divi- zija, čemu je opet uzrok slavna ofen- ziva Nijemaca na zapadu, a talijanski front treba hitno naknade. Naravno da se ne zavaravaju zbog velikih po- teškoća, koje bi se imale pri tom sa- vladjivati. Pomorski put preko Soluna jedva da će biti izabran, koliko zbog oskudice u brodskom prostoru, toliko zbog opasnosti od podmornica. Vje- rovatnije će biti, da će se čete uputiti dugotrajnim suvozemnim putem, žel- jeznicom, automobilima i pešice u Valonu, a odavde uskim morskim tje- snacem u Otravju za Italiju. U Rimu i u krugu onih oko Venizelosa vlada zbog ovoga užas, ali za ovo se oni na Temsi i na Seni slabo brinu. Sominio i Venizelos, koji su onako grdno pre- varili nade Engleske i Francuske, mo- gu onda gledati, kako će se sami iz- vući iz platke.

Nije samo jedan uzrok, zbog ko- ga engleska i francuska vlada žele povući solunsku armiju, to jest, da negdje drugdje ovu upotrebe. Oni se boje, da bi se Bugarska, koja po zaključenom miru sa Rusijom i Rumun- jom ima da brani samo jedan front, mogla baciti svom snagom na Guilla- motove ljude, a onda bi došlo do straš- nog svršetka. Opreznost je bolji dio hrabrosti, tako se računa u Londonu i Parisu i zato će pitanje o napuštanju soluskog fronta izvjesno već idućih dana sazreti, pretpostavljajući, da se događaji na zapadu ne svrše za En- gleske i Francuze takvom katastrofom, da bi bili primorani prepustiti Guilla- motovu vojsku njenoj sudbini.

Odlučni dani u Francuskoj

Poslanstva napustila Paris.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Madrid, 2. aprila.

Ovamo je stigla vijest, da su po- slanstva napustila Paris, da bi se pre- selila u Tours ili Orleans.

Podizanje strijeljačkih rovova u Parisu.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Bern, 2. aprila.

„Matin“ javlja, da je pariski gar- nizon u grozničavoj hitnji dovršio po- slove oko podizanja strijeljačkih rovo- va u Tuillerijama, u Bais de Boulogne i na spoljnim bulevarima.

Bombardovanje Dünkirchena.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Berlin, 2. aprila.

„Lokalanzeiger“ javlja iz Zeneve: Dünkirchen je prošle se-

dnice mnogo propatio od dalekosežne pucnjave. Naročito je jako oštećen pristanišni kraj.

Produženje njemačkih operacija.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)
Berlin, 2. aprila.

O produženju njemačkih operacija brzojavlja Rosner „Lokalanzei- ger“ u u subotu sa bojišta ovo: Iz- medju Somme i Avre bacili smo neprijatelja ponovo više kilometara unazad i odu- zeli smo mu jedno dvadesetak sela. Jednoj sarskoj diviziji pošlo je za ru- kom, da zarobi oko 1000 neprijatelja, medju ovima jedan brigadni i jedan pu- kovski stožer. Zarobljenik brigadnog stožera je pukovnik Dawson, krilni adjutant kralja engleskog. Osim toga zaplijenila je pobjedonosna njemačka gardijska divizija pored mnogog dru- gog materijala 100 lokomotiva i 500 vagona.

Bombardovanje Boulogne-a.
Kb. Berlin, 2. aprila.

Wolffov ured javlja: Na tvr- djavu Boulogne izbacile su njemačke letачke eskadre izdašan broj bombi. U okolišu Arrasa oborili su njemački le- tači u roku od 16 časaka 5 neprijatelj- skih osmatračkih balona.

Bombardovanje Compiègne-a i Soissons-a.
Kb. Berlin, 2. aprila.

Wolffov ured javlja: Na žel- jezničke stanice u Compiègne-u i Soissons-u kao i na skrovišta u ovdašnjoj okolini izbačen je izdašan broj bombi. Željeznička stanica u Com- piègne-u i željeznica Clermont—A miens nalaze se stalno pod vatrom teške njemačke artiljerije.

Francuzi uništavaju crkve u gradovima iz njemačkog fronta.
Kb. Berlin, 2. aprila.

Wolffov ured javlja: Katedra- la u Noyonu zapaljena je od fran- cuskih granata i nalazi se u plamenu. Poslije razorenja katedrale u St. Quentinu i bombardovanja crkve sv. Martina u Laonu, sada je i ova crkva postala žrtvom francuskih granata.

Traže se

Društvo Crvenoga Krsta u c. i k. vojnoj glavnoj guber. za Srbiju poziva niže imenovana lica radi pri- manja novca, ako su u Beogradu da se javi lično sa legitimacijom (prijavnom listom) inače da pošlu svoju tačnu adresu i označe najbližu poštu koja pri- ma novac uputnicom.

I. Blagajnik u Društva Crveno- ga Krsta u c. i k. vojnoj glavnoj guber- nilji za Srbiju, g. dr. Mark u T. Leku, prof., Beograd, Dobračina 16, svakog radnog dana od 2 i po do 4 i po sat po-

Čuvaš li mi prikane zidove? Oh opro- sti Bože, to je moj svetac, moje krsno ime, moja siva Sv. Arhandjel Mihajlo! Čadjav, još u čušku stoji i čuva mi ku- ću, a vredni pauci spleli mu mrežu, te ga zaštitili od zime!

Slavo moja! krsno ime moje! Vo- di me Bogu, vodi me Svemogućem, hoću da mu se molim! Utehe treba mom razorenom domu, hleba treba mojim siročićima a pomoći mojoj udo- vici!

Ne znam, koliko sam naricao na kućevnom pragu, sigurno dugo, jer sam ražalio Arhandjela Mihajla te je izašao iz okvira, učinio mi po volji i poveo me.

Osvestih se! Sav sam bio u zno- ju. Moj bleđi bolničar trljao me je po grudima i pokušavao je da mi sipa lek u usta. Ja se nesmeših na njega, hte- doh da mu pričam o uspehu mom, ali vilice me ne poslušahu, lek mi skliznu iz usta i prosu se. Glava klona a ja po- žurih da stignem Arhandjela Mihajla.

Izgubih iz vida solunsku ravnicu i zaliv, udjoh u prve oblake, koji mi sa- kriše ceo svet.

Iz daljine bezbroj svetiljaka oba- sjavahu nam put i pokazivahu kolosal- nu kapiju, koja se kupahu u moru svet- losti.

Približio se! Spremite putne is-

slije podne sa pozivom na broj koji se pred svakim imenom nalazi:

A.
Broj 7492 Ačimović Tana udova i deca Nikole, posluž., iz Pirota, Kosan- čičev venac 22; 7530 Aleksandrović Anka; 7527 Atanacković Ljubica udova Dragutina.

B.
Broj 7489 Blagojević Vasilija majka Milorada, Vrtljarska 14; 7506 Bogda- nović Cveta udova i deca Uroša, Bre- stovik; 7529 Bogdanović Mida, ložača preko prof. Antonija Kodemo; 7514 Bogičević Živka, Poštanska 13, Mla- denovac.

Dj.
Broj 7515 Gjordjević Jelica Živo- jina, Guncati; 7503 Gjordjević Leposa- va udova i deca Gjorgja P., Ripanj; 7519 Gjordjević Marjana M. Ripanj.

I.
Broj 7493 Ignjatović Milica udova i deca Milutina stolara iz Šapca preko Milana Stevanovića, Beograd, Duša- nova 12; 7498 Ilić Anka udova i deca Svetozara P., Lukovica — kolubarski.

J.
Broj 7496 Janjković Mileva udova i deca Marka, Pinosava; 7484 Jovano- vić Mirjana, Nemenikuće; 7504 Jova- nović Živanka udova i deca Dimitrija, Kumodraž.

K.
Broj 7505 Karaklajić Natalija udo- va i deca Miloša, Brestovik; 7491 Kne- žević Leposava majka Siniše M., stu- dent-podnarednik, preko Jovanke Po- lomac, Makenzijeva 68; 7499 Konjević Živka udova i deca Vasilija, žel. čin., Lazarevac — kolubarski; 7486 Kostić Kosara udova rez. kapet., Balkan- ska 12.

L., Lj. i M.
Broj 7523 Lukić Draginja Lj., Zu- panjac — Lazarevac; 7507 Ljubisav- ljević Radisav sin Živana u Nemeniku- će, kod sveštenika Mih. M. Milojevića; 7508 Medaković Miroslava ćerka Lju- bomira; 7520 Milenković Jelena Mla- denovac, da preda Hristini R. Mišića, Mladenovac; 7509 Milosavljević Dan- ica udova i deca Radomira; 7516 Mlo- vanović Jelena C., Glavna 68, Mla- denovac; 7490 Miljković Bosiljka udova i deca Milutina, Careva ul. 35; 7495 Miljković Draga udova i deca Dušana Jajinac;

N.
Broj 7513 Nikolić Draga Života, Željeznik;

P.
Broj 7522 Petrović Katarina Sv., Lazarevac;

R.
Broj 7524 Radojičić Jelena Z., Ko- raćica; 7518 Radojević Zorka Drago- mira M., Mladenovac; 7517 Ristić Ma- rica D., Grocka; 7525 Ristić Hristi- na D.;

S.
Broj 7494 Stančić Mileva udova Mitra i deca, Ripanj; 7521 Stevanović Nenad, frizer, Sopot;

T.
Broj 7485 Tomić Jelena udova Ra- divoja, Gundulićeva 11; 7510 Tošić Ži- vana udova Nikole, Grocka; 7511 Trifunović Mara udova Živorada, Grocka;

V.
Broj 7488 Vandraček Leopold, Go- spodarski put 21; 7502 Veljković Anka

PODLISTAK

Y. B.:

Hadžiluk u vrućici

Velika bolnička soba bila je pre- puna mojih drugova. Kroz prozore smo videli more, na kome su talasi igrali većitu svoju igru, penušali se, pokre- tati barke i ratne brodove. Ceo vidik bilo nam je more, a ja želim da vidim ono što je nemoguće, hoću da sam on- de, gde sam odrastao, gde sam naviko da živim, gde je sve moje milo i drago, gde ima puno raznolikosti, gde nije pu- so kao na moru, gde mi oči uvek bo- du voda i nebo.

Ležim ovde već petnaest dana. Va- tra me je obuzela, sve gori u meni moj bol, neiskazane patnje, moje žudnje, moje uspomene. U grudima me nešto peče. To moje jedno trulo i napačeno srce sagoreva.

Pred očima mi lebdi moja nakriv- ljena kuća, a čeramide se na krovu ra- zišle. Kako je to moglo da bude?

Moj bolestan mozak neprestano je u poslu, nametnuo mi je posao da opravlam krov, ramenima čuškam ku- ću, hoću da je uspravim.

U sred mog najživljeg posla hladni prsti zabiše se u moje bilo, ja se osve- stih.

Doktor je govorio nešto, ali ja ga nisam razumeo. Odgurnuh njegovu ruku i isprekidanim dahom počeh da mu objašnjavam. Šta, ne sećam se! Ja ho- ću kući! Moju porušenu kuću, ja volim, ja volim... i zamorenim glasom počeh da mu objašnjavam stanje moje kuće. Ali me on ne sasluša, nego se okrete bolničaru, nešto mu reče o meni, i izađe.

Utroba mi izgore, glava mi se pu- št, malaksao sam, ne mogu ništa da je- dem. Jezik mi je odebliao kao okoreo opanak. Hteo bih nešto da kažem, ali je njemu potreban mir. Dežmekasom doktoru naočari se zabile u glavu i čis- to srasle s njim, te liči na pendžere na džamiji. Gleda me dobroćudno i teši me, ali ga je od vatre ne čujem. U ušima mi neprestano odjekuju pogrebna zvona iz daljine. Obuzima me bes, čim ga vidim, i prvo što ugledam na njemu to su njegove naočari. Odmah mi vas- krsne moja kuća sa razmaknutim čera- midama. Počinjem onda jezikom da preplicem, ali me suze od nekud zbune, zaguše, pa i kuću i doktora sve više gubim iz vida.

Put je širok, čist, ravan, ali je pre- pun sveta. Sve se to nekud žuri, hita, ustupa mesto jedan drugom. Jedni ula- ze, drugi odmiču, treći prolaze, ali za- čudo niko se od njih ne vraća. Ova vrata služe za ulaz unutra, a napo- lje

niko na njih ne izlazi. Sigurno je ovde lepše! Kako li sam se ovde našao?

Polako se gubila morska površina i solunska barušina ispred mog pogle- da. Još uvek su mi oči tražile obližnji breg i sa njega sam hteo da pošaljem poslednji pozdrav mojoj napuštenoj otadžbini.

Bleđa glava uokvirena crnom ku- dravom kosom mog bolničara polako se gubila sa moga vidika i ja sam se peo na obližnji breg. To me je stalo mnogo muka, ali sam se sa brega ne- verovatnom brzinom približavao svo- joj kući. Nisu mi smetale ni planine ni reke, ni zima ni nepoznavanje okoline.

Nerazumljivi zvuc i po koji jačl uzvik trzao me s vremena na vreme i vraćao u sobu bolničku, te me opomi- njao gde sam!

Ali ipak! Evo već seoskog zapisa, eto poljane, seosko tlo, česma, sudni- ca, dućanić, mehana, prve kuće, eto moja tri dula i moje kuće. Ali nigde ne- ma plota, zidovi svoje bez prozora i vrata. Iz mog odzaka dim ne ide. Ode su moja deca i žena? Uh, ala sam po- plašio naseljenike moje kuće, stanov- nici njeni razbegoše se po svim ru- pama.

Seo sam na prag i gledao u praz- nu kuću, nigde ničega. Oie, koje ovo u čušku? Sećam ga se, negde smo se vi- deli, susreli, nekad sam ga poznavao?

udova i deca Milana, Rakovica; 7501 Veljković Mijolka udova i deca Blagoja, Miriove; 7487 Vojnović Natalija udova, deca i majka Vojna, čin. monop., Fruškogorska 6;

Broj 7497 Živojinović Radojka udova i deca Živojina P., Beli Potok; 7500 Živoić majka i deca Miloja, Pruzatovac — kosmajski.

II. g. Svetozaru Živkoviću, učit., Štiska 9;

Živko Smiljanić, učit.; Milosava M. Lazarević, učiteljica i Mirko Mitrović, učitelj u penz.;

III. g. Dragi Živkoviću, Mileti-na 23;

Deca Stevana Djurdjevića iz Osu-bereva i Spasenija Ačimović iz Osu-ružnice.

IV. g. Nikodimu Vasiću, penziona-ru, Valjevo, Pop Lukina ul. 5;

Gđa. Jovanka Mihajla Antonijevića, kontrolora i porodica Gjurja — Gjordja T. Radojkovića, poručnika.

V. Beogradska ulica 19:

Mica Stanka Markovića, kelnera, Vukosava S. Popovića kelnera, Make-donska 7; Porodica Tome Nikolića zi-dara; Dragutin Arsenijević, abadžijski radnik; Ljubica Dijke Zejakovića.

Istorijski kalendar

Bismarck. — Karlo Veliki. — Emile Zola. — Murillo. — Washington Irving. — Gambetta. — Georges Ohnet. — Paul Heyse.

Na današnji dan, 1. aprila 1815. godine rodio se na imanju svoje porodice Schönhausen u prvi državni kancelar današnje Njemačke, Otto pl. Bismarck (docije grof, pa knez, a najzad vojvoda lauenburški). Otac Bismarckov bio je kao konjički kapetan dao ostavku na aktivnu službu u vojsci, da bi se potpuno odao obradiva-nju svojih imanja. 1806. godine bio se oženio Luksom Mencken. Otto pl. Bismarck bio je četvrto dijete iz toga braka. Mladi je Bismarck svršio gimnaziju u Berlinu, pa je zatim stupio na pravni fakultet univerziteta u Göttingenu. U Göttingenu je Bismarck vrlo malo mario za predavanja, već je do dna iskoštavao burni studentski život. Tek docije je marljivim privatnim radom u Berlinu usavršio svoje pravničko znanje, te je 1835. god. položio državni ispit i dobio mjesto pri gradskom sudu. Iduće je godine prešao u administrativnu službu, pa je služio u Aachen-u. 1838. godine služio je vojsci, i to prvo kod gardijskog lovačkog bataljuna, pa zatim kod 2. lovačkog bataljuna. 1845. godine umro mu je otac, pa je Bismarck primio upravu nad porodičnim imanjem, čiji je materijalni položaj bio dosta težak. 1847. godine oženio se Johannom pl. Puttkammer. 1847. godine izabran je Bismarck za poslanika tzv. udruženog sabora („Ver-einigter Landtag“), gdje je do duše zastupao mišljenje, da Pruskoj treba dati ustav, ali se jednovremeno isticao nepomirljivim konzervativizmom. 1848. god. izabran je za člana donjeg doma, a iste je godine učestvovao pri pokretanju glavnog organa pruskih konzervativaca, poznatog lista „Kreuz-zeitung“. 1851. godine postao je savjetnik pri pruskom izaslanstvu pri tadašnjem njemačkom saveznom vijeću, a iste je godine i sam postao pruski izaslanik. U toku svoga tamošnjeg rada izazvao je opštu pažnju energijom i odlučnošću, kojom je zastupao ruske interese. 1859. godine postavljen je za pruskog poslanika u Petrogradu, gdje su ga mnogo simpatizali imperator Aleksandar II. i knez Gorčakov. 1861. godine predao je Bismarck u Baden-Badenu kralju Wilhelmu I. svoj poznati memorandum. Kralj je još tada u načelu riješio da uzme Bis-

marcka za ministra, ali je u prvi mah zazirao od toga, jer je smatrao, da je Bismarck prekomjerno jednostrano partijski obilježen. S toga ga je u prvi mah (maja 1862. godine) poslao za pruskog poslanika u Paris. No kada je uskoro zatim Hohenloheovo ministarstvo dalo ostavku, pozvao je kralj Bismarcka septembra mjeseca iste godine prvo privremeno na položaj predsjednika ministarskog savjeta i ministra spoljnih poslova, da bi ga 8. oktobra 1862. godine utvrdio u tim zvanjima. Cim je Bismarck stupio na vladu nastupio je svom žestinom ustavni sukob između Bismarcka i liberalne skupštinske većine, koja je bila ispunjena najvećim nepovjerenjem prema Bismarckovoj ličnosti i koja se svima sredstvima borila protiv njega. Kada je ona uporno odbijala, da vladu izglasa budžet, Bismarck se odlučio da riskira povrijeđu ustava i vladao je bez budžeta. I poslije rata sa Danskom (1864. godine) nije se pogoršao nego li popravio odnos između Bismarcka i skupštine. Sada je već bilo očevdno, da u njemačkom savezu mora doći do unutarnjeg oružanog sukoba radi riješenja njemačkog pitanja. Gasteinskim ugovorom (1865. godine) odložio je Bismarck za neko vrijeme taj sukob između habzburške monarhije i Pruske i dobio je zato od kralja grofofsku titulu. Vidjeći, da će većina njemačkih država u predstojećem sukobu biti protiv Njemačke, Bismarck je 8. aprila 1866. godine sklopio savez sa Italijom. Maja 1866. godine izvršio je neki student pokušaj atentata na Bismarcka. 14. juna 1866. godine iz-bila je akutna kriza u njemačkom savezu. Pruska, nadglasana u saveznom vijeću, objavila je toga dana, da istupa iz saveza, a nekoliko dana docije već je izbio rat između Pruske (uz koju je bila Italija) s jedne i habzburške monarhije, uz koju su bile Bavarska, Saksonska, Württemberška, Badenska, Hannoverška, Hessenska i druge njemačke države, s druge strane. Poznat je ishod toga rata, koji je završen praškim mirom. Bismarck je anektovao Pruskoj Hannoveršku, Hesen-sku, Schleswig-Holstein i grad Frank-furt na Majni, a što se ostali protivnici Pruske ticalo, zadovoljio se srazmjerno vrlo skromnom ratnom oštetom. Poslije je toga rata osnovan je sjevero-nje-mački savez („Norddeutscher Bund“) u koji su pored Pruske i Saksonske ušle sve njemačke države sjeverno od rijeke Majne. Ustav sjevero-njemačkog saveza bio je skoro istovjetan današnjem ustavu njemačke carevine. Poslije ovog rata nastao je potpun preokret u raspo-loženju protiv Bismarcka, kako u parla-mentu, tako i u narodu. U skupštini se od naprednjačke većine izdvojila tzv. narodno-liberalna stranka, koji je sada stala podupirati Bismarcka. Bismarck je o-pet sa svoje strane učinio koncesiju, što je prilikom stvaranja ustava sjevero-nje-mačkog saveza pristao na opšte pravo glasa za zajednički savezni parlament (Reichstag; ali ne za pruski parlament). Još 1867. godine pošao je Bismarcku za rukom, da tajnom vojnom konvencijom privuče za sjevero-njemački savez južno-njemačke države, sa kojima je tek godinu dana prije toga bio ratovao, a za slučaj rata sa kojom njemačkom državom. Pri tome je mislio na Francusku, sa kojom je neminovno predstojao oružani sukob, koji je izbio jula 1870. godine. U tome je Bismarcku pošlo za rukom, da sebi obezbijedi neutralnost Engleske, a s drugih nekih većih i manjih evropskih država, koje su isprva bile voljne pristupiti Francuskoj. Po-slije sedanske bitke, a potom od septem-bra 1870. godine prvi put je pripremio evropsku diplomaciju na aneksiju Alzasa i Lotaringije. Već je bilo govora na ovom mjestu o tome, kako je Bismarck u toku jeseni 1870. godine okončao prego-vove sa južno njemačkim državama radi obrazovanja njemačkog carstva, koje je

proglaseno u njemačkom glavnom stanu u Versajlesu 18. januara 1871. godine. Februara 1871. godine zaključio je Bis-marck sa Julesom Favrom sa Francuskom prethodni mir, a 10. maja 1871. godine konačni mir u Frankfurtu na Majni. Marta 1871. godine bio je kralj Bismarcku podario kneževsku titulu. U prvom periodu unutarnje politike nove njemačke carevine imao je Bismarck koji se u glavnom oslanjao na konzervativce i narodne liberalne u toku zakonodavnog rada da izdrži tešku parlamentarnu borbu sa moćnom centumaskom strankom, sa naprednjacima, a zatim i sa socijalistima. Ipak mu je pošlo za rukom da pro-dre sa važnim i savršenim socijalnim zakonima, dok je u pitanju monopola duvana nadglasana. U to je vrijeme Bismarck, premoran poslovima u više maha davao ostavku, ali car Wilhelm nije htio ni da čuje za nju. U jedan je mah zbog liječenja uzelo duže odsustvo. 1878. godine predsjedavao je berlinskom kongresu, 1879. godine zaključio je sa grofom Andrassyem savez sa habzburškom monar-hijom, kojomu je docije pristupila i Italija. 1884. godine pristupio je Bismarck zauzimanju kolonija u Africi. I zbog iz-dataka oko kolonija imao je Bismarck da izdrži ljute parlamentarne borbe. 1885. godine svečano je u čijeloj zemlji pro-slavljen kancelarov rođendan. Po smrti kralja Wilhelma I. (9. marta 1888. godi-ne) ostao je Bismarck na vladi pod carem Friedrichom III. († 15. aprila 1888. godi-ne), i dvije godine i pod sadašnjim carem. Najzad je 18. marta 1890. godine dao ostavku, koja mu je 20. marta primljena. Tom mu je prilikom car podario titulu vojvode lauenburškog. Poslije o-stavke Bismarck se povukao na svoje imanje Friedrichsruh. 1891. godi-ne izabran je za poslanika u Reichstagu, ali nije nikada dolazio na sjednicu. Umro je 30. jula 1898. godine u 82 godini ži-voća. U mnogo njemačkih gradova podi-gnuti su mu spomenici.

Na jučerani dan, 2. aprila 742. godine rođen je francuski car Karlo Veliki (Carolus Magnus, Charlemagne), o kojemu je već bilo riječi na ovom mjes-tu. — 2. aprila 1840. godine rođen je u Parisu francuski romansijer Emile Zola, o kojemu smo na ovom mjestu već govorili.

Na današnji dan, 3. aprila 1682. godine umro je u Sevilli čuveni špan-ski slikar Bartolomé Esteban Murillo, rođen 31. decembra 1617. godine. Bio je glavni predstavnik tzv. sevilske škole. Naročito su čuvene njegove ikone. — 3. aprila 1783. godine rođen je u New-Yorku američki književnik Washing-ton Irving, o kojemu je već bilo ri-ječi na ovom mjestu. — 3. aprila 1838. godine rođen je u Cahorsu francuski državnik Léon Gambetta, o ko-jemu je već ukratko bilo govora na ovom mjestu. Advokatsku karijeru u Parisu počeo je 1859. godine. 1868. godine pro-slavio se sjajnim govorom, kojim je pred sudom branio novinara Delescluze-a (jed-nog od vođa „komune“ 1871. godine, koji je tada poginuo na barikadama), optuže-nog zbog skupljanja priloga za porodicu poslanika dra. Baudina, koji je bio po-ginuo u uličnoj borbi prilikom državnog udara 1851. godine. Zatim je izabran za poslanika u Parisu i Marseille-u. Bio je jedinstven govornik, uz to lijepa južnjač-ka pojava. Na znamenitoj sjednici parla-menta 18. jula 1870. godine osudio je la-komizno započinjanje rata, ali je glasao za vojne kredite. 4. septembra 1870. godine bio je jedan od glavnih kolovodja prevrata, kojim je zbačen Napoleon III., a proglašena republika. Stupio je kao mi-nistar unutarnjih djela u vladu narodne odbrane i sa njom je ostao u Parisu i za prvo vrijeme opsade. Zatim je na ba-lkonu 8. oktobra 1870. godine prebodio njemačke opsadne linije i otišao u To-urs, gdje je uređio kao neku ekspozituru (tzv. delegaciju) pariske vlade i gdje je sa velikom energijom organizovao nove

velike vojske. U tome je imao velikog uspjeha, a i je grješio, što je odlazio to-liko daleko, da se miješa čak i u čisto vojno-operativna pitanja. Protivan zaklju-čenom primirju dao je 2. februara 1871. godine ostavku. Na izborima za veliku nara-tnu skupštinu izabran je na 9 mjes-ta. Zadržao je mandat jednog alžaskog okruga, pa je po izglasavanju mira sa ostalim poslanicima odstupljenih pokra-jina demonstrativno dao ostavku. Docije je je opet izabran i bio je vođa repu-blikanske ljevice. 1875. godine pomagao je sa svojom partijom stvaranje ustava. 1877. godine vodio je odlučnu borbu protiv Mac Mahona, pa je zatim kao vođa najjače stranke bio godinama gospodar situacije u unutarnjoj politici. Bio je predsjednik skupštine, a 1881. godine sa-stavio je tzv. „veliku vladu“. 1882. godi-ne, dao je ostavku, pa je umro 31. de-cembra 1882. godine. 6. januara 1883. godine svečano je sahranjen. — 3. aprila 1848. godine rođen je u Parisu poznati francuski romansijer Georges Ohnet. Prvi put se proslavio u širim krugovima 1881. godine svojim romanom „Serge Panine“, koji je nagradila fran-cuska akademija. Zatim se redom pojavi-še romani: „Le maître de forde“, „Com-tesse Sarah“ (oba djela vrlo poznata i mnogo prevodjena), „Lise Freure“, „La grande Marniere“, „Les dames de Croix-Mort“, „Dette de haine“, „Dernier amour“, „Nemrod & Cie.“ itd. Neke je roma-ne i dramafizovao. Od docijnjih roma-na pomnimo „Le crépuscule“, a nezavisno je dramsko djelo istorijski komad „Le colonel Roquebrune“. Osim toga pi-sao je Ohnet, sada jedan od najvećih živih francuskih književnika, mnogo ma-njih stvari. — 3. aprila 1914. godine u-mro je u Münchenu pjesnik Paul Hey-se, o kojemu je već bilo riječi na ovom mjestu.

Grad i okolica

Dnevni kalendar
Danas je srijeda 3. aprila, po starom 21. marta. — Rimokatolici: Rikardo b.; pravoslavci: Jakov episkop.
Casnička i činovnička kasina otvorena je počam od 15. februara do 11 sati u noć.
C. i k. vojnički dom: Citaonica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku.
Kinematografi: Vojni kino u Kralja Milana ulici br. 56 (Klozeum); U 4 sata poslije podne opšta predstava; u 6 sati poslije podne predstava za vojnike; u 8:30 sati uveče predstava za časnike uz pratnju garnizonske glazbe. — C. i k. građan-ski kino na Terazijama br. 27 (Paris); U 5 sati poslije podne i u 8 sati uveče opšte predstave; večernja uz pratnju vojne muzike 409. etapnog bataljuna.
Beogradski orkestrum (u zimskom pozorištu, prije Boulevard): Početak pred-stave u 8 sati uveče.
Biblioteka za pozajmicu (Balkanska ulica br. 1, Hotel Moskva). Otvorena od 10—1 sat prije i od 3—7 sati poslije podne.
Noćna služba u ljekarnama: Od 31. marta do 6. aprila vršće noćnu službu u Beogradu ove ljekarne (apoteke): Selskovič, Kneza Mihajla ulica 45; Viktorovič, Terazije 29; Prendić, Kralja Aleksandra ulica 64, i Stojić, Sarajevska ulica 70.
Mojsijevska pashalna služba Božja.
U sinagogi jevrejske opštine eške-naskog obreda, Kosmajka ulica 51, obavice se posljednjih dana pashe služba Božja ovim redom: U srijedu i u četvrtak u 10 sati prije podne i poslije podne u 6 i pol sati, u četvrtak prije podne njemačka propovijed i „maskir“ (zadušnice).
Treća predstava „Koštane“.
Sutra se po treći put u dvorani kasine prikazuje uspjela Stankovičeva „Koštana“ sa poznatom razdijelom uloga. Koštanu i ovaj puta igra gđa. Spasić. Ulaznice, u koliko ih još ima, prodavaju se u knjižarnicama S. B. Cvijanović i „Jugo-Istok“. Početak je tačno u 8 sati uveče.

Poziv studentima.
Pozivaju se siromašni studenti univerziteta, koji su se prijavili za pomoć središnjem odboru, da dodju u kancelariju odbora, u Knez Mihajlovoj ulici broj 23, gdje će im se izdati do-dijeljena im novčana pomoć.
Da se javi sudskom opštinskom odje-lenju.
Mileniya A. Radović, udova, potrebno je, da se javi sudskom odje-lenju opštine grada Beograda radi iz-vjesnog hitnog i važnog saopštenja.
Koncertno veče.
Za koncertno veče, koje će biti 21. aprila i za koje će prodaja ulaznica otpočeti već ovih dana, postoji opšte interesovanje. Tom prilikom će c. i k. operna pjevačica gđa Berta Kurir-na-Leuer pjevati Antona Wildgansa pjesmu „Du bist der Garten“, koju je komponovao oficijal Oskar Rubritius.
Veselo veče.
Dobrotvorna prikazivanja stožer-nog odsjeka c. i k. vojne glavne gu-bernije u Srbiji bila su do sad zbog svoga odabranog programa uvijek od-lično posijećena, te se može nadati, da „veselo veče“, koje se priredjuje u subotu 6. aprila u pozorišnoj dvorani ovdašnje mjesne etapne menaže ne će ni u čem izostati iza prošlih prikazi-vanja: već s toga, što mu je program sljedeći: 1. Marš baruna Rhemena od kapelnika Josipa Piroa; 2. Uvertira u operetu „Model od Suppea“; 3. „Pjesne na daskama“, prikazuje Edvard Nordegg; 4. Pjesme i igre u duetu; inscenirane od Else L. Batizfalvy i Fiemrea pl. Gyöngyössya; a) dvije pjesme, b) „Ana Gavotte“ od pukovničkog tambura Antona Mesznera; 5. Nove magijs-ke vještine od Ludwiga Hoffa; 6. „Beogradski tipovi“ (humoristični tekst od B. Zelinke), prikazuje Ernst Pollak; 7. „H. magjarska rapsodija“ od Liszta; 8. „U zimskom vrtu“, pjesme, pjeva Rudolf pl. Ujvary; a) ciganske pjesme, b) pjesme od domo-branskog nadoficijala Franje Tolmana; 9. Martin Schenk; 10. Schlossbergerove muzikalne klovnske produkcije. — Još samo ma-len broj ulaznica za to veče stoji na raspoloženju i može se dobiti u knji-žari „Jugo-Istok“ ili telefonskim za-htjevom preko broja 217.
Prodaja masti za mjesec mart.
Svi oni, koji nisu do sada uzeli mast za mjesec mart mogu istu naj-dalje uzeti do 5. ovog mjeseca do 4 sata poslije podne u opštinskim pro-davnicama, odredjenim za prodaju masti.
O ovome se izvještava građan-stvo radi znanja, jer poslije odredje-nog roka niko ne može dobiti za isti mjesec više masti.
Javna prodaja.
Po odluci starateljskog suda izlo-žice se javnoj prodaji zaostavština poč. Marije (Ljubice) Živanović, na dan 22. aprila ove god. u stanu u ulici Dečanskoj broj 12. Prodaja će početi u 9 sati prije podne. Pozivaju se kupci, da na ovu prodaju dodju.
Upotreba drveta od loze.
U najkraće vrijeme počće reza-nje loze u vinogradima, te su zato već sada potrebni koraci za dobijanje što veće količine ovog materijala, po-desnog za ishranu. Vojne vlasti plaća-će za lozu u snopovima po K 8.— na 100 kg. Građansko stanovništvo spe-cijalno vlasnici vinograda, pozivaju se ovim i upozoravaju, da otkupke pri rezanju loze najbrižljivije saberu i predaju vojnim vlastima uz navedenu cijenu. Ovoj naredbi treba da pokloni

ovo Božja kola? — Nel To su kola svih nebeskih naseljenika rekvirirana od mog gospodara. — Sta i ovde ima rekvizicija? A kakva je sila tvoj gospodar? Je li on Sv. Ilija? — Nel Moj se gospodar zove „Rat“. — „Sta?“ Pretrnuh ja i jeza me prodje svog. Zar i ovde ima rat? A skim vi ratujete? — Ni a kimali Moj gospodar zapoveda odozgo vama. Pune su nam ruke posla, jer ste vi poslušni. Hiljade, svakoga dana tvojih drugova prevlaćimo ovamo! Ranjene i bolesne, izmrzule i podavljene, mrtve, izginule i zatrane. Gospodu i se jake, oficira i vojnika. Slobodne kao i robove. Ljude kao i žene, decu veliku i malu. Sve je to u službu mog gospodara. Sve mu to pomaže, stenje pod njegovim teretom, ali niko na mehinu šamar njegov ne zbacuje.
U razgovoru sa svojim poznanikom i ne primetiš kad stigoh kod prvih pala-ta. Videh divnu panoramu. Ogromne ve-ličanstvene zgrade, sa različitim ukrasi-ma, držahu se gordo bacajući senke koje su se ukrštale i pravile lepe slike. Pre-travah se od tolikog bogatstva i upitah: Ovo su Božije Bogomolje, je li? — Ne to su zgrade mog gospodara i njegovih ministara! — A koji su to? Da nisu Sv. Ilija, Sv. Gjordje, Sv. Nikola? — „Nel Ovak dvorac iskićen zlatom, to je dvorac Rata“. — Baš kada smo prolazili pored njega, čula se zveka, vika, pesma i mu-zika, na prozorima su se ocrtavale sen-ke, padale na zemlju i brzo se menjale. To je zakuska četvrtog ratnog Uskrs! Ovak dvor iskićen briljantima to je min-stra predsednika „Nesrećal“ Dolj. ovaj

mermerna, njegovog doglavnika „Gladi!“ Njih trojica sačinjavaju Nebeski Trijumvirat. Oni su se opkladili: Da će za 7 go-dina rata preseliti pola zemljinog stanov-ništva ovamo, a kada dodje Mir, da vlad-a, on neće moći zemlju da pozna. Ljudi će biti daleko jedan od drugog kao u početku postanka sveta! Pa onda: Ovo je dvor Suza, dvor Dvoličnoga, Laži, Do-stavijača, Lukavstva i Preprednosti. Ima ih mnogo, mnogo, vernih pomagača moga gospodara.
E moj bratko! Ovde su nekad stano-vali sve prvi i vidjeni gospodari. A sada? Pa gde su oni? Internirao ih je Rat! Njihovi dvori porušeni su. Ti ćeš sigurno tražiti dvorac „Mira!“ Ali ćeš ga teško naći, jer se njegovi temelji tek postavljaju. Dosada je bio Mir među prvim internir-an, a s njime i Zadovoljstvo, Sreća, Si-tost, iskrenost, prijateljstvo, Plemenitost.
Mir je najviše patio i podneo, mno-go je ganjan, denunciran sa sviju stra-na. Dizano su optužbe, da je u društvu sa Pravdom htio da zbaci Rat sa vlade. Rat mu se osvetio tako strašno da se sve do pre kratko vreme nije mogao ni pridati.
Dodjoh pred zgradu Božju! Nisam je zagledao drugo, jer sam se bio do-sta razočarao. Stadoh u poslednju grupu i ubrzo bih priveden „pripravom“ (uči-nom odeluju 23.-XII-1917. godine“. — Otkle ideš? Kazah mi Postavi mi pi-tanje, ko sam, šta sam, koliko godina imam, je sam li ženjen? Imam li dece i koliko itd.
Zatim me moj prijatelj odvede u je-

dan prekrasan vrt i ostavi me tu da sa-čekam, dok me prijavi Bogu.
Pogrnužen spustih se na klupu. Pridje mi jedan poznanik. Pa to je Zorž! Zajed-no smo ratovali — E Zorže od kud ti ovde? Zar nisi ti sa Francuzima? — Nebo je svačije nije samo srpsko ili fran-cusko, ovde nema razlike ni za kog! Ja sam ovde od onda kad predjoh granicu svoje otadžbine. — Gle! eno i Jovanče Bugarina, bre bratko, moj prijatelj sa Jedrenal od kad si ti ovde? — Još od Zaječara 1915. godinel — Ej baš mi je žao! Čudo čovek izmeni svoje mišnje-nje! — Dragomirne brate i ti ovde? Ja, brate, kako vidih! Tvoj sin Randjel ovde je od 4.-XI-1916. godine sa Bitolja. Milan naš najmlađi brat sa ruskog fronta. Drugi tvoj sin regrut Mladja iz Albanije. Mi-lunika ti je ovde sa odojčelom. Došla iz tuge za tobom. Još su ti troje ostali na zemlji. Jedan sin u rovu, drugi od 5. go-dina u azilu, a ćerka od 10 godina u se-lu kod familije.
Pred očima osetiš poče da mi igra, i primetiš suze. Mahnuh rukom i okre-toh se od njih.
Najzad udjoh kod Boga.
Sed starac od nekoliko hiljada godi-na zavaljen u fotelju posmatraše me aspi-tivačkim pogledom.
Otkle ideš? — Iz savezničke voj-ske! — Cije? Ciji si vojnik? — Zar me po-odehu Gospode ne poznaješ? Ko je naj-bedniji na zemaljskoj kori? Ko je naj-siromašniji? Ko najnesrećniji? Ko je naj-više stradao i patio? Ko je najviše slao,

a najgore dobio? Ko je izgubio sve što je imao? Ko šest godina ratuje, i to uvek za drugoga, — samo ne za sebe? Naši sinovi raćakani su ceim svetom, naša se deca potučaju od nemila do nedraga. Dok mi ginemo nemilice po svim frontovima, naše porodice venu i umiru iz želje da nas vide. Prazna ognjšta čekaju nas. Ra-stureno gnezdo, čeka orla polomljenih kri-la. Naš kosti rasejane su svuda. Alban-ski i crnogorski krševi znaju jezovite priče o našim sinovima, o našem podmlat-ku. Prosto bilo sve to, žrtve svuda treba da bi se nešto došlo. Ali one su ovde prezrene, one su sićušne jer su od ša-ke jada moga naroda. On je dao sve što je imao. On je sad bankrot, njegove su zasluge male. Daj nam mira, mira Bože daj! Ja želim da sačuvam još ono malo krvi naše, vrati nam ostatak naroda mog. Mi smo željni svojih domova, svoje dece, svojih žena. Mi smo dosta trpeli, patili i podnosili? — A ho si ti? — Ja sam izgnani sin svoje otadžbine, ja sam napušteno dete svoje majke, ja sam iz-gubljena ova iz raštrkanog stada voj-nik koji je najviše ratovao, koji se nadao pobeđi, a koga je poraz ubio!

Uskrsnji dar biće nam „Mir“. U ime mog nastradalog naroda, u ime naše uzaludne prolivene krvi, u ime naših ra-skućenih domova! Daj nam Bože mira! Mi ne tražimo mnogo, samo mir! mir! — Sad se sećam ko si ti nesrećni moj sine! Ti si Srin! Dosta si patio, ali do sada nisam čuo roptanje tvoje. Po-nos je tvoj slomljen, ti posle 6 godina teško se sećaš se da moliš mene. Ali u zalud. Nisi ti prvi koji tražiš to od mene? Ceo svet želi ga. Čitave deputacije sa- slušavaju svakoga dana. Propali Rusji vapih su za njim i primili ga kao naj-lepsi dar neba, pobedonosni Nemci žude za njim, pa i narod mu se francuski na-da. Tvrđoglavi Englezi još ne pristaju na njega, premda ga u potaji i oni žele. O- čekuju ga Austrijanci i Magjari, Turci i Bugari, napušteni Belgijanci i narod talijanski, zatim oni koji za pravo ni ne znaju zašto ratuju: Američani, Grci, Por-tugalci, Kinezi i Japanci, svi sine moj, svi pa i vi bedni. I ja bih vam ga rado dao, kao što sam ga već dao Rusima i Rumunima, ali to nije samo u mojoj moći. Znaš li, sine onu? Pomogni sebi sam, pa će ti i Bog pomoći? Kako će ja vama da dadem mir, dok vi sami i delom svojim ne dokažete, da ga istinu želi-te. Molite, suze i vapaji nisu dostojni. To su biseri duše pojedinaca. Za celi na-rod treba nečeg jačeg, stvarnijeg... Raz-misli o tome sine moj, a ode primi je-dim dar što ti ga privremeno mogu dati — strpljenje. Strpljenje i tebi i celom svetlu!

pažnju stanovništvo (naročito vlasnici vinograda). Da se ova naredba provede, vodiće staranje c. i kr. policija i žandarmerija.

Izgubljeno.

Oficijal Jultus Knoch izgubio je zlatan pečatni prsten sa plavim ovalnim kamenom. Unutra su bila gravirana slova R. K. i 4/6. 1916. Robert. Neka se preda kod vojnog građevnog odjeljenja uz dobru nagradu. Dalje je manipulirala Josefina Knotzer izgubila svotu od K 150.— po svojoj prilici na putu od Kalemegdana do Gimnazijske ulice. Ko nadje neka preda u c. i kr. vojno-polijskom komesarijatu. — Dalje je natporučniku Antonu Horvathu, pridjeljenom c. i k. realnoj gimnaziji, pobjeglo jedno mlado janje sa bijelo-crnim piegama na uvetu. Neka se preda u Miloš Veliki ulici broj 13.

Ljepota

je najuspjelije oružje žena. Ona je moć dar Božji, ali se mora neprestano čuvati i njegovati, jer ona nije vječna. Diana puder ne pridžie samo ljepotu, nego služi i njezi kože i zdravlju.

Bogoslav K. Jošt:

Aprili-li...

Je li i vas koji dobri prijatelj? Aprila nasamarilo? Mene, vidite, jeste, pretila sam se čuvao toga kao od vatre. Sta čete, ne može čovjek da izbjegne ugruzuma, koji već 1. marta studiraju, kakvu će vam podvala da učine za mjesec dana. I onda još da znate, ko me je prevario — jedna (da Bog da se skoro udala) mlada, črna djavolical Ne smijte mi se, ali tako je. Prevario i nju valjda ko, pa se htjela da osveti meni, još dok sam — poslije grozne uskršnje pijanke — snivao sam pravednika. Digla me iz kreveta već u 9 sati premda sam se iz dva razloga zakleo da ću ustati tek u 12! U prvom se razlogu sastojao moj ratni plan da me ne prevare, a drugi razlog poslije pijanke možete da pogodite i sami. Poslala k meni jednog čovjeka, koji mi je svom ozbiljnošću isporučio da me zove moj gospodin šef. Sta sam mu poželio, možete si misliti a ja bi vam to rekao da me nije strah, ali sam ipak dijpio iz postelje kao vjeverica. Nema fajde, šef je šef, čovjek ga mora iako nerado slušati i 1. aprila. Obukavši se dakle, i onako mamuran i bez fruštuka (tako bih bio rado skočio na čevapčice!) pijurim g. šefu.

— Evo me po zapovjesti!
— Pa ko vas je zvao?
— Vi, g. šef!
— Ne zbijajte samnom šalu... li... i sad vam se moj šef počeo da smije da se cijela kuća orila od njegova kikota. I dok sam se ja već počeo da tresem kao šiba na vodi iz bojznji, da ne bi moj šef uistinu držao, da se ja s njime šalim, smijao se moj gospodin šef sve jače i jače... Znoj me je već oblio, jer znate, s gospodom šefovima treba čovjek biti oprezan i onda kad se smiju, i bio bih započelo izišao iz vlastite kože, da mi slučajno ne padne pogled na zidni kalendar i onaj crveno naštampani 1. april. Razumije se, sad sam se i ja počeo da smijem iako bih bio najradje odjurio napolje, da potražim onoga mangupa što me je tako nasamarilo i da mu uravnjam rebra. Nego, bilo pa prošlo, dobar mi je fruštuk popravio volju i meni najzad nije bilo više ni krivo što sam i nehotice na javi proživio jedno cijelo prije podne moga života više. Na kraju krajeva nisam se više ni ljutio, — a ko bi se i ljutio na jednog anđela? — nego sam što više i ja dobio apetit da koga nasamarim.

I to mi je pošlo za rukom. Nasamarilo sam čovjeka, koji je cijelom Beogradu poznat, koji je i sam nasamarivao cijeli svet i koji još i danas svojim nepresahljivim humorom mami suze veselja na oči svojim razdraganim slušaocima. Ne ću mu spominjati imena, ali govju ga čičom Iljom. (Neki mu je dan bila izložena i slika u izlogu Cvijanovićeve knjižare). Došao čiča da sluša hrvatsku tamburašku kapelu (zna on, kud ga srce vuče). Ondje sam bio i ja (jer ga inače i ne bi mogao nasamariti) u ovčjem društvu. S lijeva i s desna meni sjedila po jedna dama, a čiča, vidjevši to, nasmjehnu mi se i samo procjedi po poznatom svojem načinu, naglašujući svako slovo:

— Mangupel! Tako li ti znaš? Nije ti dosta jedna, već odmah dve...
— Ali, čiča, šta ti misliš... Ovo je...
— Rodjaka valjda, kuzena ili sestra tvoje sestre... E... ko te ne bi pozno, skupo bi te platilo...
— Ali ne, čiča... ovo... ovo mi je... žena...
— Neznam, je li u tom času bio bolje „paff“ čiča Ilja ili onaj ljepi stvor, koga sam nazvao ženom.
— Žena!
— Žena? — ciknuše oboje od jednom.
— Pa da, žena... Sta se tome čudite? Smijem valjda i ja da imam ženu! I dok je moj „ženi“ jedan mali pogled dozvao u svijest da je to apliski vic i ona se (neznam da li joj je to bilo drago) snašla u svom novom položaju, pogledavajući me pod silu zaljubljenim pogledima, — dotle je moj čiča odjednom poprimio kavačerski stav, naklonio se pred mojom „ženom“, poljubio je u ruku, i oslovivši je sa „milostiva gospo-

dja“ počeo da pjeva himnu njenom plemenom, plemenitom i ge'tijinom mužu (nemojte pasti u nesvijest, to se ticalo glavom mene), preporučivši joj, da me čuva ko zjenicu oka svoga i, da me svojim slatkim zagrljajem uzdrži u životu do krajnjih granica mogućnosti...

Cijelo se društvo valjalo od prigušenog smijeha, no čiča, koji kanda se i sam zaljubio u moju „ženu“, nije to na sreću opazio, posmatrajući ovu meju od stida (ili sreće?) porcvrnelu pod mlađš suprug kao da bi joj hteo isisati i posljednju kap krvi.

— Dakle, zbilja veliš, ovo ti je žena?

— Ma jest, čiko, velim vam...

— A... a... što li mi je zlatna... a kako se zoveš dušo?

Kod ovoga se pitanja moja „ženica“ sasvim zbuni i gotovo da je zaboravila kako se zove njezin „muž“, i da joj ja u pravi čas ne priskoćih u pomoć, bilo bi zlo i naopako...

— Zora se, zove, čiko, Zora...

— E, baš je zora... polaska joj čiča, a onda nas potjerao kući, savjetujući nam da ne propustimo ni jednoga jedinoga božanstvenoga časa, koji bi mogli zajednički sprovesti.

— Ajdete, ajdete, deco mo'a, golubici moji... Neće čiča da vam smeta... Znaće čiča, da vi i te kako čudite, da što pre budete na samu.

Ja sam kao savjestan muž morao poslušati taj dobri savjet, premda sam time na žalost postigao protivno od onoga, što mi je želio iskreni čiča. Moja je „ženica“ otišla svojoj kući, a ja — u drugu kafanu, razmišljajući još dugo o tom, da li će me čiča i onda, kad ovo pročita, smatrati dobrim, genijalnim i plemenitim čovjekom.

Medjutim neka ne zamjeri. Ljudi smo, pod kožom svi krvravi, pa da nema u životu i malo šale, bilo bi nam i suviše dosadno. Da se utješim, moram mu reći, da je ta šala, zbog koje će se on možda ljutiti, ipak jednog drugog čovjeka jastreba silno razveselila. Držao je taj takac naime, da ću mu ja otići jednu djevoiku, u koju je zaljubljen preko ašiju, pa kad je 1. aprila ovako slučajno na svoje oči video moju „ženu“, gotovo da je zaplesao od dragosti, obasipljujući me čitavom kišom najblijih cigareta...

Tako je, eto na tom svijetu! U svakoj tuzi ima i nešto radosti, a u svakoj sreći i nešto žalosti...

Molbe za invalidu

U molbama za invalidu, koje se podnose Društvu Crvenoga Krsta u c. i k. vojnoj glavnoj guberniji za Srbiju u Beogradu, potrebno je da se saopšte i podnesu slijedeći podatci i dokumenti:

- 1. Za riješene invalide: Opštinsko uvjerenje kojim će se utvrditi:
  - a) U kom je sudu dosudjena invalidska potpora, sa datumom i brojem sudskog riješenja;
  - b) Imena svih članova porodice, u čiju je korist dosudjena invalida, da li su svi živi i gdje se nalaze; za maloljetne staviti datum rođenja, odnosno koliko im je godina, za ženske da se nisu preudale i ime staraoca;
  - c) Veličina dosudjene invalidske potpore i od kad nije primljena;
  - d) Da im se imovno stanje nije poboljšalo.

Ako se broj i datum sudskog riješenja ne zna, onda bar staviti, u kom je sudu i iz koje je godine riješenje. Inače moraju se unijeti svi podatci iz b) i d).

II. Za neriješene invalide, potpunim invalidima i poluinvalidima:

- 1. Opštinsko uvjerenje, u kome će se unijeti:
  - a) Ime i prezime, mjesto rođenja i zanimanje invalida, kojoj je jedinici pripadao, na kome je položaju i kad ranjen;
  - b) Čime se sada zanima i kako je se dosad izdržavao;
  - c) Imena članova porodice i njihove godine starosti, kojima je invalid jedini hranitelj;
  - d) Da je dobrog vladanja (da nije pijanica i t. d.), da je plaćao ispod 15 din. neposredne poreze, bez lične poreze;
  - e) Da u drugim opštinama nema nikakvog imanja, niti prihoda.
- 2. Ljekarsko uvjerenje o vrsti povrede i kakvo je stanje invalidovog zdravlja, da li je i u koliko za rad nesposoban.

III. Za neriješene invalide, pogodicama poginulih ili umirlih na vojnoj dužnosti: Opštinsko uvjerenje, kojim će se utvrditi:

- a) Ime i prezime umrlog ili poginulog, mjesto rođenja, zanimanje, kojoj je vojnoj jedinici pripadao, gdje je i kad je poginuo.
- b) Imena svih članova porodice (roditelja, žene, djece), kojima je poginuli ili umrli bio jedini hranitelj, šta su oni poginulom i umrlog; za maloljetne staviti i godine rođenja, za ženske članove, da se nisu udale, i ime staraoca.
- c) Da je porodica u toj opštini plaćala ispod 15 din. neposredne poreze, bez lične poreze, kakvog imanja ima u toj opštini i sa kolikim prihodima, i da u drugim opštinama nema imanja niti kakvin prihoda.

A. Grin:

DAN ODMAZDE

(Nastavak.)

„A mlada gospodja?“
„Razumije se, da je kao satrvena ovom katastrofom. Ta kako ne bi, molim vas — takav muž! No najveću štetu njegovom tragičnom smrću pretrpila je domovina. White bi svakako još dospao do najviših položaja u državi.“

Hollister ustade sa stolica

„Gdje je Stanhope“, zapita uznemireno. „Mislio sam, da će htjeti razgovarati samnom“.

„Bez sumnje da gospodin za sada želi ostati sam. Evo i ja sam došao još prije sat i po, tek što se nesreća bila dogodila, pa ipak od sada još niko osim gdje. Hastings nije pušten da ode Gore. Znao, bol je u prvi mah i suviše strasan, pa niko ne želi da izgleda, kao da se nameće.“

Ali ipak, Jack Hollister nije se bio prevario; ne potraža dugo pa dodje, da mu jave, da Stanhope želi da govori sa njime. Pažljivo, na prstima popse uz stepenice, čija je ograda još jednako bila svečano okićena girlandama cvijeća. No tek što je bio pošao na gornji sprat za poslužiteljem, koji ga je bio zvao, Hollister zastade; bila su se otvorila vrata susjedne sobe, a u njima se pojavio neka gospodja srednjih godina, još bogato odjevena, kako je bila došla na svadbu.

„Priberi se, dijete moje“, reče ona ozbiljnim tonom. „Odmah ću se vratiti, čim budem govorila sa ocem. Neću da u tako strašnom času ostanem sama.“

Na ove riječi, koje su svakako bile upućene mladoj ženi, koja je nekoliko sati po vjenčanju već bila ostala udovica, začuo se iz sobe kratak odgovor, izrečen šapatom, pa se vrata opet zatvorise. Ona dama u svilemju haljini podje uz stepenice i nije ni primjetila Hollistera. Ovaj se bio uklonio u stranu i nije htio osloviti gospodju, ma da se dobro poznavao sa njom. Pošto je bila izmakla, Hollister jako uzbuđen još jednom pogleda u ona vrata, pa zatim podje dalje uz stepenice.

Kada je ušao u Stanhopeovu sobu, ovaj mu prijateljski stiže ruku.

„Fala ti, što si došao“, reče mu on, „to mi je ovoga časa milije nego neznam šta.“

Hollister promuća nekoliko riječi, da prijatelj izrazi svoje saučesće, ali ga je glas izdao. U Stanhopeovom držanju opazio je nešto, što se nije moglo objasniti ni pretprijenim užasom ni žalošću za izgubljenim ocem. S toga Jack učuta, čekajući, šta će mu Stanhope reći.

Stanhope White bio je u svakom pogledu opravdao očekivanja, koja su u nj polagana, dok je još bio dječak. Svojim visokim rastom, svojim lijepim muškim crtama izazivao je svačije divljenje, ali još je, veće bilo povjerenje, koje je svojom spolašnošću na prvi pogled ulio svakom, koji bi ga ugledao; u njegovoj primamljivoj spolašnosoi ogledala se plemenita, iskrena i dobra duša. Ljude je mladi White privlačio svojim otvorenim karakterom, žene svojim viteštvom i poštovanjem, sa kojim im je izilazio na susret, a djeca su ga volila, jer je bio veseljak, koji se sa njima ophodio, kao da im je drug i vršnjak. Tako je on još od rane mladosti bio opšti ljubimac, a pokojna njegova mati znala ga je tako vaspitati, da ga silna hvala, kojom su ga sa svijlu strana obasipali nije načimala sujetnim i uobraženim. Sada je Stanhopeu bilo dvadeset i pet godina, bio je, kao što rekosmo, vesele naravi, a čovjek čije su fizičke odlike bile spojene sa duševnim i umnim vrlinama.

Nije dakle čudo, što je on toga kobnoga dana Jacku Hollisteru izgledao nekako neobičan.

Hollistera je zbog toga bio obuzeo veoma nelagodan osjećaj, pa mu je čisto laknulo, kada je Stanhope opet progovorio, ma da se nadao svemu drugom nego li tim i takvim riječima.

„Hollisteru, ti si advokat“, reče Stanhope. „čovjek si pronicljiv, koji se dobro razumije u poslovnim stvarima. Ako hoćeš da mi se nadješ, stvar bih neki posao za tebe. Hoćeš li? Za ono, što bih ja od tebe tražio, potreban je obavriz čovjek, koji umije vladati sobom. Ti si takav čovjek, a mene je evo toliko štrvao ovaj potres, da ne mogu ni u šta da se snadjem.“

„Ali, molim te, stojim ti u svakom pogledu na raspoloženju“, odgovori Jack s mjestu, ma da mu nije bilo najlakše, jer nije imao pojma, šta li to sprema njegov prijatelj.

Stanhope uzdahnu, pa zatim zatvori vrata i sjede na divan prema Hollisteru. Koliko li su puta ranije sretnijih dana isto tako sjedili pri cigari i prijatnom razgovoru.

„Dragi moj Jacku“, otpoče Stanhope vrlo ozbiljnim glasom. „u ovoj kući ima još nečeg strašnijeg nego što je smrt“.

Na te riječi Hollister porumeni i potpuno se zbuni.

„Kako to misliš... nije moguće... ta nije valjda ona...“ (Nastavice se.)

Zvanične objave

C. i k. okružno zapovjedništvo Beograd. V. A. Nr. 4660 ex 1918.

Objava.

Radi porezivanja poreskih objekata i određivanja svešteničkog bira za godine: 1918. i 1919., izvršice se, kao i u godini 1917., popis sviju objekata, koji podleže porezu. Popis će izvršiti organi koji za to budu zvanično određeni.

Porezivanju će se podvrći sve nepokretnosti u zemljištu, zgradama, kamate na kapital i rentna primanja, kao i sva prisosna zanimanja ma koje vrste; svaka lična zarada i svaki prihoda ma iz koga izvora proisticao.

Objekti, koji podleže porezu, imaju se tačno prijaviti popisnim organima, koji će biti dužni da se legitimišu, pa će tom prilikom tačno navesti bruto iznose, koji i roističu iz pojedinih prisosnih poreskih objekata, kao i iz lične zarade, zatim, troškove, koji su sa time u vezi i naposljetku čiste iznose, koji ostaju po odbitku troškova. U koliko bi se o prometu prisosnih zanimanja vodile poslovne knjige, navešće se podaci o rezultatima dobivenim po tim knjigama.

Popisnu listu, koja sadrži prijavu poreskog obveznika, ima da popuni sam poreski obveznik i da je potpiše. Ako je poreski obveznik nepismen, onda će prijavu popuniti popisni organ, prema iskazu dotičnog obveznika.

U interesu poreskih obveznika naredjuje se, da se isti za vrijeme popisa nadje kod kuće. Popis, koji se bude imao izvršiti, po pojedinim ulicama, saopštiće se blagovremeno preko „Beogradskih Novina“.

Skreće se pažnja poreskim obveznicima, da će se zatajivanje poreza najstrožije kazniti. U slučaju zatajivanja poreza izvršice razrez istoga V. O. G. i krivac će biti kažnjen sa četiri do osam puta većim iznosom poreza, nego što je onaj, koji bi bio zatajen.

Svaki je poreski obveznik dužan, da svaku promjenu, koja bi nastupila poslije prijavljivanja, kako u pogledu stana, tako i u pogledu lokala radnje, vrste zanata i drugog zanimanja i t. d. odmah prijavi pismeno ili usmeno finansijskom referatu okružnog zapovjedništva Beograd.

Po svršetku popisnih radova, porez će, kao i u godini 1917., razrezivati komisije za razrez poreza. O zasjedavanju tih komisija, kao i o odnosnim dužnostima i pravima poreskih obveznika, biće isti blagovremeno obavješteni objavom.

Ujedno se napominje, da svaka poreska prijava, sastavljena u smislu gornjih odredaba, ima biti prema tarifnom br. 231. srp. zakona o taksama, snabdjevna od strane dotičnog obveznika taksenom markom od 50 filira. Isto tako podleže u buduću i poreske knjižice taksenoj dažbini i to po glasu gore navedenog tarifnog broja po 60 filira po komadu. Svaki poreski obveznik dužan je prema tome, da za prijavu drži u pripravnosti gore označenu taksenu marku.

Gornjih se naredjenja valja strogo pridržavati. Ako bi se desio slučaj, da se protivu gornjih naredjenja vlasti i namiere da se popis pravilno izvrši, ma na koji način bude radilo, to će se protivu dotičnoga, osim krivičnog postupka, zbog prekršaja naredaba vlasti, povesti i regresivni postupak i istome pribaviti važnost.

C. i k. okružni zapovjednik,

OBJAVA.

S pozivom na naredbu c. i k. okružnog zapovjedništva, Beograd, pod V. A. br. 4660/1918, kojim je naredjen popis objekata, koji podleže porezu, ovim se poreskim obveznicima grada Beograda saopštava, da će se gore navedeni popis izvršiti u niže označenim ulicama slijedećih dana:

2. aprila: Birčaninova, Braničevska, Ohridska, Carinsko Pristanište, Skladišna, Tamna, Praporčetovića, Lovčenska, Ličanska, Pajsijeva, Sv. Ćirila i Metodija, Rasinska, Veliki Trg, Pocercka, Vučka Karadžića, Gundulićeva, Bogojavljenjska.

2., 3. i 4. aprila: Balkanska, Takovska, Beogradska, Stiška, Graničarska, Dragacavska, Simina, Hilendarska, Brankova, Vidinska, Topčidersko Brdo, Terazije, Vatrogasna, Sumadijska.

3. aprila: Bolnička, Malajnička, Pribrenski, Slijepa, Avakumova, Banatska, Bačvanska, Despota Gjurgja, Požarevačka.

2., 3., 4. i 5. aprila: Ratarska.

4. aprila: Deligradska, Knez Lazara, Uska, Trgovačka, Fruškogorska, Banjska, Petrolinska, Poljska, Pojska produženje, Dračka, Izrajiljeva, Jevrejska.

3., 4. i 5. aprila: Ružina, Kočina, Makenzijeva.

Red, po kome će se vršiti popis po ostalim ulicama, obznaniće se blagovremeno.

Svakome poreskom obvezniku stavlja se u naročitu dužnost, da označenog dana bude kod kuće ili da u istoj ostavi jednog opunomoćenog zastupnika.

C. i k. okr. zapovjedništvo, Beograd.

Poslijednje brzojavne vijesti

Izveštaj bugarskog glavnog stožera

B. b. a. Safija, 31. marta.

Dobručki front:

Između ohridskog i prespanskog jezera izvela je naša artiljerija kod sela Dobromira jedan uspješni prepad vatrom. U zavijutku Crne Reke kratke vatrene bujice neprijateljske artiljerije. U okolišu Moglene i južno od Huma bila je obostrana artiljerijska vatra od vremena na vrijeme živahnija. Sjeverno od Gjevgjelije izbacili su neprijateljski letaći bombe na naše vojničke bolnice, koje su se kao takove mogle jasno raspoznati.

Mačedonski front:

Primirje.

IZMJENA BRZOJAVKI IZMEDJU NJEMAČKOGA CARA I CARA I KRALJA KARLA.

Kb. Beč, 2. aprila.

Njemački je car upravo Njegovom c. i k. apostolskom Veličanstvu ovaj brzojav: Ispunjen sam visokim zadovoljstvom kad gledam u minule dane i sjetim sličnih podviga, što su ih izvršile Tvoje i moje vojske, a s njima i hrabre savezničke trupe u vjernom bratstvu oružja protiv po broju daleko nadmoćnijih neprijatelja. Čini mi osobitu radost, što si se odlučio, da na spomen zaključenja velikih borbi na istoku a u znak Tvoga priznanja mnoge moje generale odlikuješ raznim ordenima. Zahvaljujem Ti, što u ovom času iznova ističeš potrebu uske zajednice, kako bi se riješile velike zadaće, koje nas čekaju. Pozdravljam Te srdačno u vjernom prijateljstvu, Wilhelm.

Njegovo c. i k. apostolsko Veličanstvo odgovorilo je ovim brzojavom: S naročitim zadovoljstvom moraju Me ispuniti vanredni uspjesi vojski, koje pod Tvojim zapovjedništvom pobjedonosno nadiru. Neka sve, šta će još doći, bude popraćeno Božjim blagoslovom u istoj mjeri, i neka nam bude podaren skori časnii mir. Primi najtopliju hvalu, što si odlikovao više Mojih generala. Iz svega srca pozdravlja Te u vjernom prijateljstvu, Karlo.

NJEMAČKI VAZDUŠNI NAPAD NA PARIS.

Kb. Paris, 2. aprila.

Havas javlja: Današnje noći preletjele su naše linije dvije skupine njemačkih letilica u pravcu Parisa. U 3 sata 5 minute dat je signal za uzbunu i otvorena živahna vatra protiv neprijateljskih letilica, koje su se morale povratiti. Nekoliko je bombi palo na parisku periferiju. Ljudskih žrtava nema. Nanesena šteta nije znatna. Svršetak uzbune uslijedio je u 4 sata 20 minuta.

ČUDOVIŠTA OD TOPOVA.

Kb. Rotterdam, 2. aprila.

Prema „Nieuwe Courant“-u saznaje „Daily News“ iz Parisa, da se istraživanje granatnih rupa došlo do mišljenja da Paris bombarduju četiri topa, od kojih dva pucaju jednog, a dva drugoga dana.

NJEMAČKA DJELATNOST NA MORU.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Christianija, 2. aprila.

„Aftenposten“ javlja iz Bergena, da su njemački torpedni brodovi napali 38 milja od norveške obale na jednu englesku skupinu, koja je brojala 19 brodova. Tom prilikom je pogodjen norveški parni brod „Navot“, te je potonuo, a 4 čovjeka mašinske posade ubijena su. Potopljena je i jedna engleska pomoćna krstarista, a s njom su propali i mnogi ljudi. Ne zna se, kako su prošli ostali brodovi.

POTONUO RUSKI PARNI BROD.

Kb. Moskva, 2. aprila.

Petrogradska brzojavna agencija javlja, da se krstaš „Admiral Makarov“ u Casu, kad je isplovio iz revalskog pristaništa, sudario sa jednom minom i da je potonuo.

POTONUO ENGLESKI RAZARAČ.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Berlin, 2. aprila.

Iz Rotterdama javljaju, da je jedan engleski razarač našao na minu, te je potonuo. Nestalo je 1 časnika i 40 mornara.

NOVA EKSPLOZIJA U FRANCUSKOJ.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Rotterdam, 2. aprila.

Eksplozijom jedne municione tvornice u Angersu ubijeno je po lyonskom „Progres“-u 40 radnika.

CIJENE OGLASIMA:

Osmisla jednog milimetarskog retka (42 mm široko staja) . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staja . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staja . . . Kruna 4
Mali oglasnici Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

CIJENE OGLASIMA:

Osmisla jednog milimetarskog retka (42 mm široko staja) . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staja . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staja . . . Kruna 4
Mali oglasnici Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

MALI OGLASI:
PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

ZUBNI-ATELJE
J. SIDVERCA
DIPLOMIRANI DENTIST
Beograd, Kraj Milana ul. 57.

Otumaralo
bjelo mlado jagnje sa crnim
ušesima. Predati uz nagradu
Poslanička ul. 4. 36041-5

Božo i Marija Urošević
javite mi odmah vašu točnu
 adresu, pošto imadete od tetke
 iz Mitrovice na Savi da dig-
 nete veće nasljedstvo. Josef Le-
 nicek, Zemun. A-2984

Moja žena
 Mara Bučar, otišla je, osta-
 vivši me sa dvoje djece. Pre
 odlaska 21. decembra na noć,
 doznajući za moj oovrtak, otu-
 djila je iz kuće mnoge stvari.
 Upozoravam svakoga, kod koga
 se te stvari nalaze, da ih vrati
 meni, u protivnom odgovaraće
 kao saučesnik u krađi sa njom.
 Ujedno upozoravam svakoga da
 joj u moje ime ništa ne daje,
 jer mu neću priznati Gjorđe
 Bučar Beogradska 42. 35611-g

Javljam poštovanim mušte-
 rijama da moju radnju i dalje
 vodim u istome dućanu. Ulaz
 pozadi iz Kolarčeve ulice br. 2.
 Katarina Vasić modliskinja
 36033-5

KORESPONDENCIJA.
 Jovanu Premoviću, Geneva.
 Molim dostavite ovaj oglas g.
 Dostaniću, blagajniku iz Niša.
 Novac poslat primih 2 puta,
 molim šaljte redovno, veoma
 mi je potrebno. Vaše obilazim,
 zdravi su, potrebju novac. Ni-
 jesu do sada ništa primili, zato
 šaljte na njihovu adresu. Mno-
 go su potrebni. Pošaljite vas i
 blagodar Sofija Vukajlović, u-
 dova, Prosvetna 13, Niš.
 36016-8

Kosuu
 kupujem svaku najmanju i naj-
 veću količinu ženske kose i
 plaćam po dnevnoj cijeni. Po-
 mudre V. Popović frizer Šabac.
 A-2982-2

Veću količinu ženskih
 šešira
 u raznim fazovima dobila je
 radnja VIII Schlossberger, Sa-
 borna ulica 30. Prodaje po vrlo
 solidnim cijenama. 36028-2

Kupila bliz
 udžbenike za VI razred gim-
 nazije. Obratiti se Carigradska
 ulica 10, Jovanović. 36024-2

Kuća na prodaju
 sa više stanova i velikim pla-
 cem. Pitati sopstvenika Prote
 Mateje ulica 19. 36032-2

Dućanski jedek
 imam na prodaju, kao i burad.
 Kome treba, neka se obrati
 Grobljanska br. 2. 36035-2

Namještenja.
 Park Hotel
 potrebne dva do tri kelnera
 ili kelnerice. 35986-3

Mladja djevojčica
 traži se za posluđu u jednoj
 dobroj kući bez djece. Plata
 dobra. Obratiti se Dečanska
 ulica 15. 36039-3

Frizerskog pomoćnika
 trebam odmah. Plata po dogo-
 voru. Petar Jakovljević muški
 i ženski frizer, Balkanska 23.
 36020-3

Traži se
 poslužiteljica. Plata dobra i
 hrana dobra. Prijaviti se od
 10—11 sati prije podne kod
 Verbely, Kosovska ulica 27.
 36012-3

Stanovi.
 Iznajmljuje se
 kafana. Poblje kod vlasulce,
 Hlendaraska ulica 31. 35903-4

Mebilirana soba
 izdaje se. Dobročina ulica 7.
 36009-4

Stan sa dvije sobe
 predobijem i kuhinjom, izdaje
 se odmah u Bitojskoj ul. 28.
 Za cijenu i uslove obratiti se
 u Dečanskoj ulici 15. 36038-4

Dva elegantna stana
 sa 4 i 5 prostora i sobe i osta-
 lim udobnostima, električno
 osvjetljenje, izdaje se pod
 kizju od 1. aprila ili 1. maja.
 Upitati u Ratarskoj ulici br.
 60. 36027-3

Vinograd
 na topčiderskom brdu, do Pav-
 lovićevog vinograda, izdaje se
 pod zakup za iduću ljetnju se-
 zonu. Upitati Todora Mravčića,
 trg., Kraj Mihajlova ulica.
 36040-4

Traži se
 saasbna manja kuća za manju
 porodicu, sa 2—3 sobe i osta-
 lim udobnostima, u blizini Knez
 Mihajlove ul. Obratiti se Gjoki
 K. Vasiljeviću, trgovcu, Knez
 Mihajlova 48. 35987-4

Izdaje se stan
 dvije sobe, predsofije, kuhna,
 smočnica i podrum. Obratiti se
 Smiljanica ulica 18. 36018-4

Razno.
 Advokatska kancelarija
 Velje M. Todorovića
 nalazi se na uglu Terazija i
 Skopljanske ulice br. 2, II
 sprat, lijevo. Prima od 8—10
 prije i od 2—4 poslije podne.
 35701-5

Mih. II. Ristić Čačak.
 Jovanu Premoviću, Geneva,
 za Milana Popovića, sveštenika
 iz Zablaca. Molim, dostavite
 Veljku Kovačeviću, iz Krstaca,
 srez dragačevski, sljedeće:
 Dragi Veljko: Od tebe, Spa-
 soja i Borka Radulovića i Bla-
 goja Petrovića nemamo odavno
 karte pa se brinemo. Mi smo
 ovamo svi zdravi, samo je tvoj
 otač Gaja umro decembra 1915.
 god. Tvoju smo sliku dobio.
 Često ti pišemo, izvjesti Spa-
 soja i Borka Radulovića, da je
 Zlata dobila 60 kruna, što joj
 je Spasoje poslao. Svi su kod
 kuće zdravo i pozdravljaju ih:
 Zlata, Obradin, Ljubiša, mal
 Gjokica, mati Anica, sestre Gor-
 gina, Janja i Kosa, babe Sara
 i Ružica i snajke Jela, Jerosima
 i Zivka. Blagoja Petrovića iz-
 vjesti, da mu je majka Ružica
 zdravo i nalazi se u istoj kući,
 gdje je i ostala. Mnogo ga po-
 zdravlja majka Ružica, strina
 Sara, sestra Anica, snajka Mi-
 lenka i sinovi. Molim te,
 Veljko, pišite svi češće da ne
 brinemo. Tvoja Zivka Kovače-
 vić, Krstac — Guča. R 932-8

Nastan IIIću, ecote de Me-
 decin Nr. 7, Geneva. Molim vas
 lijepe budite tako dobri pa se
 raspitajte za mog muža Jovana
 Gjordjevića, pekara iz Čačka, ob-
 veznika pekarske čete X puka,
 II poziva, jer se ne javlja već
 7 mjesec. Unaprijed vam bla-
 godari Rajka Gjordjević, Čačak.
 R 931-8

Jovanu Premoviću, Geneva.
 Rajko Volić, trgovac iz Čačka i
 njegova sestra Petrla mole za
 izvještaj o Milojku Miletiću, iz
 Belog Kamena, srez dragačev-
 ski, obveznik jedanaestog puka
 i Mihailu Miletiću, obvezniku
 prekobrojnog peloga puka.
 R 933-8

Jovanu Premoviću, Geneva,
 za Ljubomira Vasiljevića, de-
 seti puk. Dragi Ljubomir! Od tebe
 i Milica nemamo odavno karte
 pa smo u brzi. Javi se. Mi smo
 svi zdravo i pozdravljamo te.
 Mirosanda i tvoja Stojna Vasi-
 ljević, Goratić, Guča, Čačak.
 R 934-8

:: Funkovo tekuće ::
 Jedna kafina kašičica siri
 15—20 litara mlijeka kod
 topline 35—40 stupanja
 Celsiusa. Može se dobiti
 u svima apotekama i dro-
 gerijama. 35929

sirište

STOVARISTE OBUCA!
 RADIJOJ SAVIN I DRUG
 BEGRAD, KNEZ MIHAJLOVA UL. BR. 7.
 PORED KAFANE „GAR“.
 preporučuje svoje dobro sortirano stovarište
 ženska i muška obuće od boksa i ševroa, dečija
 obuće u svim veličinama za VRBICU i uskršnje
 praznike, upozoruju se p. mušterije da požure
 sa kupom naročito sa dečjom obućom dok
 1111 izbor traje.

MATARUŠKA BANJA
 ove godine počinje raditi 10. maja.
 Hotelijer u banji biće čuven.
 Joca Stojadinović.
 36023

ODREDBA NAREDBE O RASVJETI
 možete se držati, a da ne umanjite učinak
 osvjetljenja, ako upotrebite
 992
 TUNGSRAM POLU-WATT-LAMPE
 sa 25, 40, 60 watta potroška struje.

Merkantilne kandite
 (bonbone)
 u većoj količini, mogu se dobiti kod
 D. Reichsmanna sin,
 Djakovo, Slavonija. 1139

Akcionarski kapital
 K. 130.000.000.—
 EKSPOSITURA
 Rezerva:
 K. 62.000.000.—
 ENGLESKO-AUSTRIJSKE BANKE U BEOGRADU
 posreduje pri odašiljanju novčanih pošiljaka — i telegraškim putem — zarobljenicima
 i interniranima preko zasebnog odjeljenja brzo, pažljivo i uz umjerenu nagradu.
 973

Banka Andrejević i Komp.
 (Akcionarsko Društvo)
 BEOGRAD.
 Umoljava ulagače po ulož-
 nim knjižicama i tekućim ra-
 čunima da se radi regulisanja
 svojih potraživanja obrate li-
 čno ili pismeno pomenutoj
 banci, Knez Mihajlova ul. 50.
 Banka Andrejević i Komp., A. D.
 1141 Beograd.

!!! STOLARI POZOR !!!
 Wilhelm Spitzer 1142
 Fabričko stovarište inozemnih i ovozemnih four-
 nira, founirskih specijaliteta i rouleaux prečaka.
 Budapest, VII. Wesselényi u. 54
 Telefon 149—70.
 Jevtine cijene! Najveći izbor! Otprema željeznicom III ladjom.

ZA PROLJETNJU SEZONU
 prispjele su velike novosti za dame:
 svilene bluze, kragne od batista, šla-
 jeri, podveze, kecelje, štikeraji, čipke,
 špićenštofovi, pantilije i dugmadi.
 Naročito preporučujem veliki i lijepi izbor
 kragna i dugmadi za bluze i kostime
 velike novosti. 36034
 Pomoćna radnja J. Nikolić, Terazije 37.

VELOSIPEDI.
 Upotrebljavane sa „RE-
 KORD“ spiralama koje
 zamenjuju gume. Novih
 dečjih velosipeda,
 dresina i sport kolica ima na prodaju
 L. elektro-mehanička radionica 1124
 Hilutina S. Markovića, Terazije Nr. 8 u dvorištu.

NAJBOGATIJI SALON
 ŽENSKIH ŠEŠIRA
 Sime M. Lazarevića, Beograd.
 u sopstvenoj kući Kralja Milana 120 u dvorištu (dolu Slaviji)
 dobio sve novitete, prima poručbine i opravke
 uz poznato jevtine cijene. 35987

Dragutin Ž. Gjorgjević i dr. Voja
 Ž. Gjorgjević, davače svojoj majci
 Savki Ž. Gjorgjevića
 polugodišnji pomen u petak 5. aprila
 ove god. u 10 sati prije podne u Sa-
 bornoj crkvi.
 Beograd, 2. aprila 1918. 36043

Naša dobra i premila mati, sestra, svekrva
 i tašta
 Mileva
 počivšeg M. Gjurica
 ispusti svoju plemenitu dušu danas u podne,
 2. aprila, poslije kratkog i teškog bolovanja.
 Pogreb će biti u četvrtak 4. aprila u 2 sata po
 podne. Stan: Pivarska ulica 48. 36043
 Beograd, aprila 1918.
 Ožalošćeni: sin dr. Dragiša Gjuric, kćeri: Draga,
 Jelena i dr. Ljubica, brat Živo Stollović, snajka Mi-
 leva, zet dr. Milorad, unuk Dragutin i unuka Anka.

RASPORED ZA:
 C. i kr. vojni kino
 od 3. do 5. aprila 1918.
 Četa Liliputanaca
 Zanimlivi varietni snimak.
 SEXTON BLAKE
 Detektivska drama u 3 čina sa 1
 predigrom.
 Karirani kišni kaput
 Vesela igra u 3 čina.
 ULAZNICE VAŽE KAO PROPUSNICE (PASSIERSCHAJN).

Frizerski saion za
 gospodu i dame.
 Usuge brzo i tačno.
 Petra Jakovljevića
 23. Balkanska 23.
 Najmoderniji frizura — Anduliranje i
 pranje kose, i manikiranje ruku.

KONKURS.
 Novo otvorena Opštinsko-Realna
 Gimnazija u Kruševcu potrebuje na-
 stavno osoblje. Lica, koja su već
 bila nastavnici u srednjim školama, sa svr-
 šenom universitetskom spremom, ili ona
 koja imaju bar 4 semestra na Universitetu,
 neka uprave molbu sa potrebnim dokumen-
 tima predsedniku grada Kruševca, kao pred-
 sedniku odbora Realne Gimnazije. Svaki
 nedeljni čas plaća će se 16 K mjesečno.
 Odbor opštinske Realne Gimnazije
 1138 u Kruševcu.

Naša dobra sestra, odnosno stara majka
 † Caja J. Simidžić
 udova
 preminu jutros poslije dugoga bolovanja. Sahrana biće u sri-
 jedu 3. aprila u 4 sata poslije podne a opijelo u Vaznesen-
 skoj crkvi. Stan: Beogradska ulica broj 35.
 Beograd, 2. aprila 1918.
 Ožalošćeni: braća: Dimitrije Stefanović, član glavne kontrole u pen-
 ziji; Kosta Stefanović, predsjednik suda u penziji i advokat, sestra Milka
 Sr. Milovanovića, načelnika u penziji, unuk Jovan i ostala porodica.
 36053

Naša mila, dobra i plemenita majka
 † Katarina A. Delini
 udova pokojnog Andreje Delini, apotekara
 ispusti svoju namučenu i tugom za milim svojim sinovima slo-
 mljenu dušu 30. marta u 3 sata ujutru, ostavljajući nas ne-
 srećne kćeri da za njom vječito tugujemo. Pogreb je bio 1.
 aprila u 2 sata poslije podne. Stan: Kraljevića Marka ulica 20.
 Beograd, 2. aprila 1918.
 Ožalošćeni: nesrećne i neutješne kćeri: Jevrosima i Darinka, unuci:
 Andrija i Aleksander, unuka Katarina, snajka Mila, sestra Zoja Opunjić i ostala
 rodbina. 36052

Sa bolom u duši izvještavamo srodnike, pri-
 jatelje i poznanike, da ćemo našoj miloj i do-
 broj majci, sestri i babi
 † Lenki M. Jankovića
 davati četrdeseto-dnevni pomen u petak 5. ov.
 mjes. u 10½ sati u Sabornoj crkvi.
 Beograd, aprila 1918. 36029
 Ožalošćena porodica.

Duboko ožalošćeni roditelji Spasenija i Vlajko
 Gjordjević, trg. sa ćerkom Desankom Simović,
 javljaju srodnicima, prijateljima i drugovima, da
 će svome milom i neprežaljenom jedincu sinu
 — bratu
 † Milivoju (Mići) V. Gjordjeviću
 djaku naredniku, studentu II. godine hemije u Bordeaux (Franc)
 davati trogodišnji parastos u Gročanskoj crkvi
 11. aprila u 11 sati prije podne.
 Grocka, 27. marta 1918. god. 35985